

॥ ओषधीसूक्तम् ॥

.. oShadhIsUktam ..

sanskritdocuments.org

August 20, 2017

.. oShadhIsUktam ..

॥ ओषधीसूक्तम् ॥

Sanskrit Document Information

Text title : oShadhIsUkta

File name : oShadhIsUktam.itx

Category : veda, svara

Location : doc_veda

Language : Sanskrit

Subject : philosophy/hinduism/religion

Source : <http://sanskritdocuments.org/mirrors/rigveda/e-text.htm>

Latest update : November 29, 2015

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

Site access : <http://sanskritdocuments.org>

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

August 20, 2017

sanskritdocuments.org

॥ ओषधीसूक्तम् ॥

ऋग्वेदसंहितायां दशमं मण्डलं, सप्तनवतितमं सूक्तम् ।
 ऋषी भिषगार्थर्वणः ॥ देवता ओषधीस्तुतिः , ओषधिसमुह
 छन्द १ २ ४-७ ११ १७ अनुष्टुप्, ३ ९ १२ २२ २३ निचृदनुष्टुप्,
 ८ १० १३-१६ १८-२१ विराडनुष्टुप् ॥ स्वर गान्धारः ॥

या ओषधीः पूर्वा जाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा ।
 मनै नु बभ्रूणामहं शतं धामानि सप्त च ॥ १०.०९७.०१
 शतं वो अम्ब धामानि सहस्रमुत वो रुहः ।
 अधा शतक्रत्वो यूयमिमं मे अगदं कृत ॥ १०.०९७.०२
 ओषधीः प्रति मोदध्वं पुष्यवतीः प्रसूवरीः ।
 अश्वा इव सजित्वरीर्वीरुधः पारयिष्ववः ॥ १०.०९७.०३
 ओषधीरिति मातरस्तद्वी देवीरुप ब्रुवे ।
 सनेयमश्वं गां वास आत्मानं तव पूरुष ॥ १०.०९७.०४
 अश्वत्थे वो निषदनं पर्णे वो वसतिष्कृता ।
 गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥ १०.०९७.०५
 यत्रौषधीः समग्मत राजानः समिताविव ।
 विप्रः स उच्यते भिषग्रक्षोहामीवचातनः ॥ १०.०९७.०६
 अश्ववतीं सोमावतीमूर्जयन्तीमुदोजसम् ।
 आवित्ति सर्वा ओषधीरस्मा अरिष्टतातये ॥ १०.०९७.०७
 उच्छुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठादिवेरते ।
 धनं सनिष्यन्तीनामात्मानं तव पूरुष ॥ १०.०९७.०८
 इष्कृतिर्नाम वो माताथो यूयं स्थ निष्कृतीः ।
 सीराः पतत्रिणीः स्थन यदामयति निष्कृथ ॥ १०.०९७.०९
 अति विश्वाः परिष्ठाः स्तेन इव ब्रजमक्रमुः ।
 ओषधीः प्राचुच्यवुर्यत्किं च तन्वो३ रपः ॥ १०.०९७.१०
 यदिमा वाजयन्नहमोषधीर्हस्त आदधे ।

आ॒त्मा य॒क्ष्म॑स्य नश्यति पु॒रा जी॒व॒गृ॒भो यथा ॥ १०.०९७.११
 य॒स्यो॒षधीः प्र॒स॒र्प॒थाङ्ग॑मङ्गं परु॒ष्परुः ।
 ततो॒ य॒क्ष्मं वि॒ बा॒ध॒ध्व उ॒ग्रो म॒ध्य॒म॒शी॒रिव ॥ १०.०९७.१२
 सा॒कं य॒क्ष्म प्र॒ प॒त चा॒षेण॑ कि॒कि॒दी॒विना॑ ।
 सा॒कं वा॒त॒स्य ध्रा॒ज्या सा॒कं न॒श्य नि॒हा॒कया ॥ १०.०९७.१३
 अ॒न्या वो अ॒न्या॒मव॒त्व॒न्या॒न्यस्या॑ उपावत ।
 ताः सर्वाः सं॒वि॒दाना इ॒दं मे प्रा॒वता॑ वचः ॥ १०.०९७.१४
 याः फ॒लि॒नी॒र्या अ॒फ॒ला अ॒पु॒ष्पा याश्च॑ पु॒ष्पि॒णीः ।
 बृ॒ह॒स्पति॑प्रसूतास्ता नो मु॒ञ्चन्त्वं॒हसः ॥ १०.०९७.१५
 मु॒ञ्चन्तु॑ मा श॒प॒थ्या॒इ॒दथो॑ वरु॒ण्यादु॒त ।
 अथो॒ य॒म॒स्य प॒ङ्गी॒शा॒त्सर्व॑स्माद्दे॒वकि॒ल्बि॒षात् ॥ १०.०९७.१६
 अ॒व॒प॒त॒न्ती॒रव॑दन्दि॒व ओ॒ष॒ध॒य॒स्परि॑ ।
 यं जी॒व॒म॒श्र॒वाम॑है न स रि॒ष्याति॑ पू॒रुषः ॥ १०.०९७.१७
 या ओ॒षधीः सो॒म॒रा॒ज्ञी॒र्ब॒ह्वीः श॒त॒वि॒च॒क्षणाः ।
 तासां॑ त्वम॒स्यु॒त्त॒मा॒रं का॒माय॑ शं हृ॒दे ॥ १०.०९७.१८
 या ओ॒षधीः सो॒म॒रा॒ज्ञी॒र्वि॒ष्टिताः॑ पृथि॒वीम॑नु ।
 बृ॒ह॒स्पति॑प्रसूता अ॒स्यै सं दत्त॑ वी॒र्य॑म् ॥ १०.०९७.१९
 मा वो रि॒ष॒त्ख॒नि॒ता य॒स्मै चा॒हं ख॒ना॒मि वः ।
 द्वि॒प॒च्च॒तु॒ष्प॒द॒स्माकं॑ सर्व॒म॒स्त्व॒ना॒तु॒रम् ॥ १०.०९७.२०
 याश्चे॒दमु॑प॒शृ॒ण्वन्ति॑ याश्च॒ दूरं॑ प॒रा॒गताः ।
 सर्वाः॑ सं॒ग॒त्य वी॒रु॒धोऽस्यै॑ सं दत्त॑ वी॒र्य॑म् ॥ १०.०९७.२१
 ओ॒ष॒ध॒यः सं व॑दन्ते सो॒मेन॑ स॒ह रा॒ज्ञा ।
 य॒स्मै कृ॒णोति॑ ब्रा॒ह्म॒ण॒स्तं रा॒ज॒न्यार॑यामसि ॥ १०.०९७.२२
 त्वमु॒त्त॒मा॒स्यो॒ष॒धे तव॑ वृ॒क्षा उ॒प॒स्त॒यः ।
 उ॒प॒स्ति॒रस्तु॑ सो॒ऽऽस्माकं॑ यो अ॒स्माँ अ॒भि॒दा॒सति॑ ॥ १०.०९७.२३
 स्वर॑रहितम् ।

या ओषधीः पूर्वा जाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा ।
मनै नु बभ्रूणामहं शतं धामानि सप्त च ॥ १०.०९७.०१
शतं वो अम्ब धामानि सहस्रमुत वो रुहः ।
अधा शतक्रत्वो यूयमिमं मे अगदं कृत ॥ १०.०९७.०२
ओषधीः प्रति मोदध्वं पुष्पवतीः प्रसूवरीः ।
अश्वा इव सजित्वरीर्वीरुधः पारयिष्णवः ॥ १०.०९७.०३
ओषधीरिति मातरस्तद्वो देवीरुप ब्रुवे ।
सनेयमश्वं गां वास आत्मानं तव पूरुष ॥ १०.०९७.०४
अश्वत्थे वो निषदनं पर्णे वो वसतिष्कृता ।
गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥ १०.०९७.०५
यत्रौषधीः समगमत राजानः समिताविव ।
विप्रः स उच्यते भिषग्रक्षोहामीवचातनः ॥ १०.०९७.०६
अश्वावतीं सोमावतीमूर्जयन्तीमुदोजसम् ।
आवित्ति सर्वा ओषधीरस्मा अरिष्टतातये ॥ १०.०९७.०७
उच्छुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठादिवेरते ।
धनं सनिष्यन्तीनामात्मानं तव पूरुष ॥ १०.०९७.०८
इष्कृतिर्नाम वो माताथो यूयं स्थ निष्कृतीः ।
सीराः पतत्रिणीः स्थन यदामयति निष्कृथ ॥ १०.०९७.०९
अति विश्वाः परिष्ठाः स्तेन इव व्रजमक्रमुः ।
ओषधीः प्राचुच्यवुर्यत्किं च तन्वोऽरपः ॥ १०.०९७.१०
यदिमा वाजयन्नहमोषधीर्हस्त आदधे ।
आत्मा यक्ष्मस्य नश्यति पुरा जीवगृभो यथा ॥ १०.०९७.११
यस्यौषधीः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं परुष्परुः ।
ततो यक्ष्मं वि बाधध्व उग्रो मध्यमशीरिव ॥ १०.०९७.१२
साकं यक्ष्म प्र पत चाषेण किकिदीविना ।
साकं वातस्य ध्राज्या साकं नश्य निहाकया ॥ १०.०९७.१३
अन्या वो अन्यामवत्वन्यान्यस्या उपावत ।
ताः सर्वाः संविदाना इदं मे प्रावता वचः ॥ १०.०९७.१४
याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः ।
बृहस्पतिप्रसूतास्ता नो मुञ्चन्त्वंहसः ॥ १०.०९७.१५
मुञ्चन्तु मा शपथ्याऽदथो वरुण्यादुत ।

अथो यमस्य पङ्क्तिशात्सर्वस्माद्देवकिल्बिषात् ॥ १०.०९७.१६
अवपतन्तीरवदन्दिव ओषधयस्परि ।
यं जीवमश्रवामहै न स रिष्याति पूरुषः ॥ १०.०९७.१७
या ओषधीः सोमराज्ञीर्बहीः शतविचक्षणाः ।
तासां त्वमस्युत्तमारं कामाय शं हृदे ॥ १०.०९७.१८
या ओषधीः सोमराज्ञीर्विष्टिताः पृथिवीमनु ।
बृहस्पतिप्रसूता अस्यै सं दत्त वीर्यम् ॥ १०.०९७.१९
मा वो रिषत्खनिता यस्मै चाहं खनामि वः ।
द्विपञ्चतुष्पदस्माकं सर्वमस्त्वनातुरम् ॥ १०.०९७.२०
याश्चेदमुपशृण्वन्ति याश्च दूरं परागताः ।
सर्वाः संगत्य वीरुधोऽस्यै सं दत्त वीर्यम् ॥ १०.०९७.२१
ओषधयः सं वदन्ते सोमेन सह राज्ञा ।
यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं राजन्पारयामसि ॥ १०.०९७.२२
त्वमुत्तमास्योषधे तव वृक्षा उपस्तयः ।
उपस्तिरस्तु सोऽस्माकं यो अस्माँ अभिदासति ॥ १०.०९७.२३

.. oShadhIsUktam ..

Searchable pdf was typeset using XeTeXgenerateactualtext feature of Xe_{La}TeX 0.99996

on August 20, 2017

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

